

Universitätsbibliothek Wuppertal

Svidae historica caeteraque omnia, que ulla ex parte ad cognitionem rerum spectant

Suida <Fiktive Gestalt>

Basileae, 1581

N

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-313)

facie: Anafyrtopolis, à retegenda urbe sua: Pandosia, id est caupona: Leophoros, nia publica: Manio cep⁹, insaniam hor- tus: illipus, pedes implicans.

μουσι κανθαρης.) Muribus cantharis. De nullius precij rebus.

μουσιων θρακιων.) Partes Thraciae mul- ta sunt, Mysiae finitima:

μύσκελος.) Myscelo datum est oraculū, ubi sereno caelo à pluuia deprehendere tur, ibi ut urbē conderet. Is uerò cum id non posse fieri putaret, atq; in Italiā profectus, de cōdenda urbe sollicitus, ambi- geret: accidit ut concubina illi assidens, lachrymaret. Quae lachrymae cū sereno caelo cecidissent, oraculi hūc sensum esse ratus, urbem ibi condidit.

Pluuia sereno caelo.

Crotonis conditor.

μύς λευκός.) Mus albus. Vsurpatur de libidinosis. nam domestici mures, albi praesertim, sunt admodum salaces.

μυσών λεία.) Mysorum praeda. Prouer- bium est ortū à finitimis & latronibus, qui Telepho absente, Mysiam incur- sarent, & praedati sunt. Vsurpatur de ijs, qui miserè spoliantur.

μύς πίθηος γάστρυ.) Mus picem gustat. De ijs qui defessi recedunt.

ὄσα μύς ἐν πίθη.) Quae Mus Pisae (in pic- ce.) De Mure Tarentino pugile, qui male acceptus Olympia discessit.

Mysteria ta- cenda.

μυστήρια.) Initia dicta sunt mysteria, eò quòd auditores os claudunt, neq; cui- quam illa enunciant.

μυστήριον.) Myrtorum, est intritū quod- dam è caseo, alijs & ouo confectum.

μυχθίζεις.) Simis narib. hiatiq; rictu nos derides. Quid si risum rideas Sardoniū?

INITIVM LITERAE N.

Nαβα.) Naua, uidetur in multis non differre à Graeca lingua Romana. (Romanam linguā appellat corruptam istam, quae est Italica nunc.)

Ναβάται.) Nabatai, gens Arabica.

νάβις.) Nabis. Lacedaemoniorū tyrān⁹.

Nabot non intelligit, ro- gando cogere, qui ro- get poten- tior. Plato: αὐ τυραν- νικὸν ἀνάσσει μισθόμενον ἀνάγκη.

ναβυθάς.) Nabutha. Hic fuit sub Achaab- bo, ex Izaro urbe, uicinus illius. Quē cū rex Achaabus oraret, ut sibi quātius uē- deret agrū suo uicinū, ut illis coniunctis unā faceret possessionē: q̄ si pecuniā no- lit, pmissum ei esse, ut ex iuis agris eligat quemcūq; uelit: cumq; ille id se facturū negaret, ac patrimonio suo frui se uelle diceret: rex dolēs, tāquā iniuria affectus, q̄ aliēis potiri nō potuisset, neq; balneis neq; cibo usus est. Cumq; Iezabel eū ro- garet, quid tristis esset? Nabutha uacor- diam illi retulit: se appellasse eū lenibus

uerbis, & regia dignitate indignis: & ita cōtumelia affectū esse, q̄ ea quae uoluit, set, non esset affectus. Illa hortatur, ne animū propterea despondeat: sed omis- sa tristitia, more solito agat. nā curā sibi fore, ut Nabutha det poenas. Et statim li- teras ad principes Iudaeorū mittit, nomi- ne Achaabi, ut indicāt ieiunium: & con- uocato populo praesidē faciāt Nabuthā, quissit illustri genere nat⁹. Ipsa uerò sub- ornatis tribus hominib. audacibus, qui testarētur, eum Deo & regi maledixisse, effecit ut lapidaretur. Illo itaq; sic inter- fecto, cū gratis, tanquā haereditario iure, Achaabus uineam possideret: Deus in- dignat⁹, mittit Heliā pphetā ad Achaabum, qui illius facinus argueret. Is dixit Achaabo: Quia iniuste occidisti domi- num uerum huius uineae, eo ipso in loco in quo Nabutha cadauer à canibus cō- sumptū est, & tuus sanguis & uxoris tuae pfundetur, & tota stirps tua peribit ob tantā impietatem. Achaabus uerò resi- puit, & sacco induto, nudis pedibus am- bulauit, cibo abstinēs, & peccata sua cō- fitēs, quò Deū placaret. Deus aut ad pro- phetam dixit, se stirpis suppliciu dilatu- rum esse, quādo illū facinorū poeniteat, ac de filio Achaabi sumpturum poenas.

Ναβυχοδονοσορ.) Nabuchodonosor rex Babylonis, cū condidisset Babylonē, ur- bem magnā, & cisternā, & supra eā hor- tum pensilem fecisset, omnibus stirpium generib. cōsitum, in eo uisit: & uxor eius quae hortum eum frequētarer, omnem regionem illā intuens, gaudebat se à ne- mine cōspici. Nabuchodonosor autem illum perambulans, cū fastu & iactantia, An non haec, inquit, est Babylon illa ma- gna, quā ego in domū regiam potētia ui- rium mearum, ad honorē meum aedifica- ui? Sed cum adhuc loqueretur, uox e caelo facta est: Dico tibi Nabuchodono- sor, regnū tuum à te ablatū est, & ab ho- minibus expellam te, & apud feras habi- tatio tua erit, & gramine tanquā bouem te pascent: septemq; tēpora transibūt su- per te, donec agnoscas, altissimū, Domi- num esse regni hominū, & cui uoluerit daturū esse. eadēq; hora sermo est com- pletus super Nabuchodonosorem. nam ex hominū cōsortio eiectus est, herbāq; bouis instar comedit, & de rore caeli bi- bit, & corpus eius tinctū est, & pili eius tāquā leonis grādes facti sunt, & ungues sicut auis. Post haec rursus ait idē de sua restitutiōe: Illo tēpore mēs mea reuerfa est

est ad me, & ad gloriam regni mei reuer-
sus sum: decus meum & splendor meus
reuerfus est ad me. Et optimates princi-
pesq; mei requisierunt me, & in regno
meo confirmatus sum, & magnificentia
amplior addita est mihi. Nunc ergo ego
Nabuchodonosor laudo & extollo &
magnificè glorifico regem cœli: quia om-
nia opera eius uera, & uia eius iudicia
sunt: & omnes q; superbè incedūt, depri-
mere potest. Esaias quoq; de eò loquitur.

Ναζαρεως, η Ναζωραϊος.) Nazarenus, uel
Nazoræus, à Nazareth oppido Galilææ.

Ναζηραιος.) Nazaræus, Deo gratus &
consecratus monachus. Sciendū est, ijs
qui prius dicti sunt Nazaræi & Galilæi:
pōst, sub Claudio Cæsare Romano, cum
Petrus apostolus Antiochię episcopum
delegisset Euodium, nomē inditum esse
Christianorum.

Ναϊδες.) Naides, fontes: aut nymphæ
iuxta fontes habitantes.

Ναϊς.) Nais, uel Lais: meretrix quædā,
cuius meminit Lysias, & Aristophanes
in Pluto: Non ne uerò propter te (Plutū,
id est, diuitias intellige) Lais amat Philo-
nidē? Præstat scribere Nais, quàm Lais:
ut & Athenæus significat.)

Νακλις.) Naclis, urbs iuxta Heliopolim.

Νάκως.) Iosephus: iussit ingressuros ma-
gna ex parte repere, dorso pellibus ca-
prarum tecto: ut si quis eos noctu con-
spexisset, canes esse putaret.

Νακάλεια.) Nacolia, nomen Phrygię
urbis, à Nacola nymphā. Dicitur etiā
Nacoleum, & Nacolea plurali numero.

Ναννακος.) Nannacus uir priscus, quē
ante Deucalionē regnasse ferūt. Is futu-
ræ inundationis præsciens, omnibus con-
uocatis in templū, lachrymans supplica-
uit. Vnde puerbiū, *ἄπο ναννάκου*, à Nanna-
co: de rebus admodū priscis & uetustis.

Ναννιον.) Nannium. Apollodorus in li-
bro de Meretricibus, hanc meretricem
capram ait fuisse dictā, propterea quòd
Thallum (id est germen) cauponem de-
uorasset. delectantur enim caprę germi-
ne. Fit eius etiā mentio in Comoedia.
Antiphanes uerò iunior in lib. de Mere-
tricibus, Nannium ait prosceniū cogno-
minari, q; foris formosior esse uideretur.

Ναβιον.) Pumilio: de paruis dicitur, &
instar infantium inclinatis. Pumiliones su-
piora gradiora, & pudēda magna habēt.

Νάξις.) urbs: & *Νάξια λιθος*, eos Cre-
tensis. Naxus enim urbs est Cretæ. Is qui
scripsit Naxiam Cariæ urbem esse, cuius

cinis sit Naxiensis & Naxiota: dicit etiā
Siciliæ urbem esse Naxum, atq; etiā Cre-
tensem: unde Naxius lapis. Quanquā si
prima syllaba per i scribatur, non per η,
κρητική pro *κρητική*, significaret lapidem,
qui discernat, quiq; demōstret. Est & Na-
xus celebris insula ex Cycladibus, sic di-
cta uel à Naxo quodam, uel à sacrifican-
do. In qua aiunt Naxias mulieres solas
oçtauo mense parere, munere Iunonis.
Bacchum item ita genitū perhibent. Est
etiā fons ibi (ut scribit Heraclides) ex
quo uinum suauissimum profluit.

Νάξις ἑρμῆς καὶ θάρσος.) Naues fuerūt di-
ctæ canthari, in Naxo factæ: ut nunc sil-
phas dicunt quædā nauicularum gene-
ra. Cratinus uerò ait, Naxios quondam
cū mari potirētur, usos esse his cantha-
ris: Sic nauibus ueteres nomina impo-
nebant ab urbibus, quę earū ædificatio-
nem inuenissent. & Naxiurges diceban-
tur, qui nūc Lembi: & Cnidiurges, à Cni-
do: & Corcyra, ab eā insula: & Parō, à Pa-
ro. Fuit & in Piræo Canthari portus. nā
Piræus tres portus habuit: hūc Cantha-
ri, & Aphrodisiū, * & in circuitu quinq;
porticus, à Cantharo heroe.

Ναπάτις.) Napata, urbs Lybiæ, prope
Æthiopiam. Incolæ, Napatæi.

Νάπη.) Nape, urbs Lesbi, à qua Apol-
lo Napæus dictus est. Sunt & Epirotæ
Napæi.

Νάπτις.) Napis, urbs Scythiæ.

Νάπτις.) Xenophon: Cum duces ad sal-
tum magnum atq; imperuium peruenis-
sent, steterunt ambigētes, esset ne trans-
eundus an non?

Νάπτις.) *καὶ ἔλεψε νάπτις, καὶ τὰ μέτωπ' ἀνέ-
πασεν.* Toruū uidit, frōtēq; corrugauit.

Νάρβων.) Narbon, seu Narbonēsis mer-
catus, & urbs Gallica. Est & palus Narbo-
nitis, & Narbis urbs Illyriorum.

Νάρθηξ.) Narthex est, ut aiunt, insulula
prope Samum, appellentibus ad dextrā,
cuius gentile est Narthecusæus, seu Nar-
thecusius.

NARMALIS, urbs Pisidiæ.

Νάρυξ.) Naryx urbs, quæ & Narycium
& Naryce, è qua fuit Locrensis Ajax. Vir-
gilius. Hic & Narycij posuerunt mœ-
nia Locri.

Νάρσις.) Narses, dux Romanorum pru-
dentissimus & strenuus, qui sciret se ac-
commodare negocijs: ac modica sanè
fuit eruditione, nec eloquentiæ studie-
rat: ingenij autem dexteritate præstabat,
consiliaq; sua poterat oratione explica-

re: quanquam castratus esset, & in regia delicatissime educatus. Fuit etiam breuifatura, & tenuissimo corpore: incredibili uero fortitudine & magnitudine animi praeditus. Fuit sub Iustiano.

νασαμων.) Nasamon, nomen uiri: a quo Nasamones, gens Libya.

νασος.) Nastos, urbs Thraciae, quae & Nestos dicebatur.

ναυαγιων.) Ex uno malo totus campus naufragijs implebatur: id est, uno curru alliso, etiam caeteri frangebantur.

Nouatus sacramentis arcet, qui idolis immolarant.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

Dissentientibus doctis, populis sibi opportuna sequitur.

Nouatus martyr.

Innocentia cum delictis coniugeta.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

ναυατ.) Nouatus. Hic presbyter cum esset, ab ecclesia Romana discessit, cum Cornelius episcopus eos fideles, qui in persecutione, quam Imperator Decius contra Ecclesiam mouerat, sacrificarant, ad communionem recepisset. Hanc igitur ob causam secessione facta, & Episcopus, ab ijs Episcopis qui in eadem cum illo sententia erant, electus, scripsit omnibus Ecclesijs, ne eos qui sacrificassent, ad mysteria admitterent: sed ut hortarentur eos ad poenitentiam: & remissionem Deo omnipotenti, & potestatem remittendi peccata habenti commendarent. Has epistolas cum prouinciales accepissent, pro suis quique moribus, ea quae significata erant iudicarunt. Nam cum ille significaret, non impertienda esse sacramenta ijs qui post baptismum, peccatum (ut uocant) mortale fecissent: alij haec uidebant acerba & crudelis Canonis expositio: alij illum ut iustum, & qui Rempublicam erigeret, recipiebant. Interim dum haec agitabantur, superueniunt Cornelij episcopi literae, quae concedebant, ut ijs qui post baptismum peccassent, remitterentur peccata. Cum uero ita ambo contraria scriberent, & uterque ex diuinis literis sua dicta munirent, quisque (ita ut fit) amplexus est id quod illi prius magis placuerat. Omnes enim ad peccandum propensi, tum concessam ueniam amplexi, etiam deinceps in quouis peccato ea sunt usi. Sed Nouatus sub Valente Imperatore, qui persecutionem contra Christianos commouerat, martyrium obiit.

eum derisisset, dixit ad eum: Dic ergo ubi dictum sit, uestem nigram esse induendam? Qui cum haesitaret, subiicit: Tu quidem nunquam istud ostendere poteris. Me uero & Salomon sapientissimus monet, cum dicit, Vestimenta tua candida sint. Ipse etiam Christus albatus in Euangelio apparet, Moyses & Heliam tales ostendit Apostolis. Sunt & alia multa festiue ab eo dicta.

ναυκρατις.) Naucratis, olim Aegypti mercatus fuit, urbs a Mileijs condita, cum mari dominantur. Naucratita fuit doctus ille Athenæus.

ναυλα.) Naupactus, urbs Aetoliæ: ab eo dicta, quod ibi Heraclide, ante occupata Peloponnesum, nauis fabricassent. Incolae uocantur Naupactij.

ναυπλια.) Nauplia, urbs Argiua, ab appulsu nauium dicta. Cuius incolae Nauplienses.

ναυς.) Nauis. Arrianus: Traianus Imperator trajiciens flumem, quinquaginta naues habebat, quarum quatuor signa Imperatoria uehebant, atque etiam Imperatoriam longis rudibus annexam attrahebant. Erat autem nauis longitudo, ut triemis maximè: latitudo uero & profunditas instar onerariae, cuiusmodi maxima illa est Nicomedia aut Aegyptiaca, in qua Imperatori coclauiam quot satis essent cofecta erant. Ea uero & a plustria ferebat, & in summis uelis Imperatorium nomen, caeteraque omnia Imperatoria ornamenta auro erant insculpta. Tota autem classis trifaria diuisa erat, ne continenti navigatione turbaret.

ναυσικα.) Nausicaa, quasi nauium ornatrix, uel nauibus ornata dicitur. Meminit Homerus Nausicae Phaeaciae puellae, conuenienter illi regioni. Nam cum rei nauticae peritissimi essent, naues pice iurebant, quae tutiores essent.

ναυς ικεπευει πετρας.) Nauis supplicat petrae. Proverbium, de plane stupidis.

ναυς νικρομηδης κη στρατηγος.) Nauis Nicomediae & praetoria: quarum altera a loco dicta est, altera a dignitate.

ναυς παλαια ποντον εχει πλωσα.) Nauis antiqua mare non trajiciet. De ijs qui ad nullam rem sunt utiles.

Ναυσον ναυκρατις.) Nauis Naucrati. De ijs quae ex quo sibi iniunctae respondent. Nominata coficta sunt ex uo cum similitudine.

ναυσαθμ.) Statio nauium. Ea loca etiam corijs tegebantur, ne tabulata laxderentur.

ναυτης.) Imaginem (εικονα της κληης) ramis Baccho hic dedicaui.

Con-

Fragmentary text from the adjacent page, including words like 'nauis', 'mure', 'naualis', 'murus', 'oculorum', 'remigant', 'Atheniense', 'post nau', 'praliu', 'Naphtham', 'oleum', 'peccant', 'arg', 'omnino', 'trahebat', 'Perugo', 'Hec', 'aridam', 'Ve', 'sed per', 'Testor', 'Homer?', 'hoc', 'religi', 'pauertis', 'infu', 'annatasse', 'quidam', 'nauis', 'Mysia', 'Appian', 'fati', 'Gal', 'effu', 'Near', 'Troas', 'Helle', 'per L', 'habebat', 'Epubem', 'Near', 'Philisci', 'Near', 'Parti', 'est. Sun', 'noua u', 'Pueris

Conseruatus è nauis quadraginta solus.

ναυλωὸς δανείζειν.) Aiunt Zenonem, cū ultra mille talēta haberet, uenisse in Græciam, eaq; nauis mutuaſſe.

ναυδοῖκα καὶ ναυφύλακες.) Prætores & custodes nauales, magistratus Athenis, cuius munus ex ipso nomine clarū est.

ναυφρακτον βλέπεισ.) Nauphraction turis. Aristophanes: Homo, per deos, quædam obtuere classicum: id est, latè diductis oculis me intueris. Solent enim in 10

ναυφρακτικῶν στρατῶ.) Nauali exercitu, id est classe, Athenienses mari dominabatur: maximè post nauale ad Artemisium & Salaminem prælium.

νάφθα.) Naphtham Medi uocant, quæ Græci Medææ oleum.

ναὶ μὰ τὸν.) Peccantem obiurgabat, & iniuste facientem arguebat, atq; ab iniuriis paterna omnino uir egregius libertate retrahebat.

ναὶ μὰ τὸν.) Per rugosam pellem meam. Callimachus in Hecale: Per arborē hanc quamuis aridam. Veteres nō temerè per Deū iurabāt, sed per obuia quæq; ut & Menander: Testor Apollinem hunc, & fores. Et Homer⁹: Iuro per hoc sceptrū. 30

ναὶ ναὶ μὰ μήκαν χλόεν.) Certè herclè, per papaueris comam. Iusiurandum ridiculum.

νεα.) Neæ, insula uicina Lemno, ad quam annataſſe dicitur Hercules: atque in eadem, ut quidam tradunt, Philoctetes à matrice morsus est.

νεα.) Mysiæ castellum, unde Neæus.

νεαλῆς.) Appianus: Populus de mœnibus spectans, fatigatis subinde recentes submittebat. Galli aut̄ defessi cū integris congregientes, effuse fugiebant.

νεανδρεία.) Neandrea, uel Neandrium, urbs Troadis Helleſpontia, quam quidā Leandriā per L perperam scribunt.

νεαντιεύετα.) Posidippus in Demotis: Vxorem habebat perelegantem & bonam. Ea pubem meam expetebat.

νεάνθης.) Neanthes Cyzicenus orator, discipulus Philisci Mileſij.

νεάπολις.) Neapolis, urbs Italiæ insignis, in qua Parthenopes Sirenis statuā collocata est. Sunt & aliæ multæ Neapoles, id est, nouæ urbes.

νεαροί.) Pueris stolidiores sūt, qui Deū

negant res humanas intueri.

νεαρχος.) Nearchus cū Alexandro militauit, de eoq; historiā scripsit. Mentitus autem est in eo, quod scripsit se præfectū classis fuisse: cum gubernator fuerit.

νεβριτών.) Demosthenes pro Ctesiphonte: Alij dicunt, ipsum sacrificulū hinnuli pelle indutū esse: alij, pellibus hinnulorū indui ab eo initiādos: alij, lacerari hinnulos arcana quadam ratione.

νεβρεία καρδία.) Hinnuli cor. De timidis.

νεα χελιδών.) Noua hirundo: de iis qui aliquos decipiunt. Aristophanes in Auiibus: Decepi coquos, dicens: Aspiciate pueri, an non uidetis? Noua hirundo. Illis circumſpicientibus: ego interim carnes sum furatus.

νεβρωδι.) Nebrod, seu Nebrodes, nomen eius à quo Gigantes ortum habēt, f. Nemrot.

νεγνη.) Negne oppidulum Arabiæ.

νεδη.) Nede, siue Nedea, urbs Arcadię à nymp̄ha Nede, Ciuis, Nedeesius.

νεδών.) Nedon, fluuius & locus Læconicus. Hinc Minerua Nedusia uocatur.

νεήλατα ἄλφιτα.) Recentem farinā melle perfusam, uuis passis additis, & uiridicicere permistam, sacerdotibus dabant, easq; placentas Neelara, & Ambrosiam & Macariam appellabant.

νεκρῶ λέγσαι μύθους εἰς οὐς.) Mortuo fabulas ad aurem narrans. De stupidis, & nihil intelligentibus.

νεκρὸς ὄραν, νεκρῶσιν ἕξεις πραγμάτων.) Tibi occident res, mortuos si somnias.

νεκταρέα.) Nectar, deorum potus, item que cibus: inde dictus, uel quod bibentibus adoleſcentiam conferat: uel quod uulguſ eo potiri nequeat. Eodemq; modo Ambrosia, non eò tantum quod corruptionis sit expers: sed etiam quod nemo eam mortalis habeat.

νεκρομαντις.) Necromantis, qui mortuos percontatur.

νεκρία.) Mortuorum feriæ. Inanis terra apud Persas sunt Græcæ inferiæ. Epigramma:

Canē Diogenē mortuorum suscipe portitor, Qui totius uitæ latentem scenam patefecit.

νεμαυβος.) Nemausum, urbs Galliæ, à Nemauso Heraclide.

νεμέα καὶ ἰοθμία.) Loci in quibus celebrabantur annua certamina. unde & leo Nemeæus, quem ibi pascentem Hercules occidit. Nemea tibicina, & Nemea felina.

Explicatio somnij. Nectar & Ambrosia potusq; cibusq; deorum.

Diogenes

νεμεία χαράδρα.) Locus quidam in Peloponneso sic uocabatur.

νεμισθηδεις.) Reprehensus à coniuge in saltatione, iaculo sauciatus è uita excedit. Iosephus: Rogabat Deum, ut & hostium spem infringeret, & populi sui misereretur. Et alio loco: Si successu caruerint insidiarum: scito me non præter spem uoti impotem futurum.

Indignatio.
Inuidia.

νεμισθηδεις, ὁ ἐναντί τῶ φθονερῶ.) Indignans diuersus est ab inuido: hic enim ob successus prosperos bonorum dolet, cum inuidia etiam talis sit. Indignas uero est, qui dolet ob felices malorum successus. talis enim est indignatio. Itaque indignans non est inuidus. Est autem problema finitium. * Aemulatione oratorum hoc dicit. nam si quis cum etiam qui indignans dicitur, inuidum definiat, quod & ipse aliquibus successerat: opponimus aliam definitionem: Non indignantem esse talem, si quidem recte aliquibus successerat: sed eum esse inuidum, qui successerat ubi non deceat.

νεμεία.) Fortassis festum est Nemeseos, quo defunctis iusta soluebant. nam Nemesis mortuis attribuitur.

νεμισίων.) Nemefio efferebatur, & suspensus erat: sed magno bono potitum esse putabat, cum in me incidisset.

νεμεις.) Iusticia, ultio. Aristophanes: *Heu Nemesis, grandis strepā, tonitrua.*

Arrogantium ultricem Nemefim cognouerunt, quæ iure illos insectata est. Et alio loco: Non sefellit omnibus superbis aduersantem Nemefim: sed suapte calamitate erudiri est coactus. Adfuit Nemesis quæ terram intuetur, uel quæ iniurias inspicit. Aelianus: Nemeseos inspectricis, quæ arrogantes & superbos punit, euidentia testimonia. Hinc prouerbum, *νεμεις δὲ γε παρ' πόδα βάλει:* hoc est, Nemesis euestigiō insequitur: eo quod ultio eos qui deliquerunt, celeriter persequitur. Clanculum affectaris, insolentes ceruices deprimis, sub cubito semper uitam tenes.

νεμειν προσείπλω.) Inquilini singuli cogebantur habere ciuem aliquem patronum, cum quo res suas administrarent: & uectigal, quod μετόικιον dicitur, soluerent.

νεμήσις ἱστορικῶν.) Distributiones histrionum. Poetæ sumebant tres histriones sorte distributos, qui fabulas agerent: inter quos uictor deinceps sine iudicio adhibebatur.

νεμημελίω.) Aristophanes ad spectato-

res: Quid sedetis lapidum instar, numerus, oues stolidæ, amphoræ coaceruatæ? Per stultum, prudens exploratur.

νεοκαισάρεια.) Neocæsaria, Pontica (ut aiunt) urbs, cuius ciues Neocæsarienses dicuntur. Idemque etiam Adrianopolitæ. Est & Bithyniæ ciuitas.

νεοκλής.) Neocles Atheniensis philosophus, frater Epicuri. Scripsit de sua secta. Neoclis est dictum illud, *λάβε βιώσας:* id est, Ita uiue, ut nemo te uixisse sciat.

νεοκλείδης κλεπίστρ.) Neoclides furacior. Hic in Comœdia perstringitur, ut qui orator fuerit, & cæcus, & sycophanta, & fur. Aristophanes: Neoclidis cæcus ille quidem est, sed furando uincit etiam uidentes.

νεολαία.) Vt Romana pubes laudabiliter & confidenter decertaret. Aelianus: Pestis in urbe Epheso uehementissime grassabatur. Ante diem moriebantur adulescentes, sterilesque erant non feminæ modo, sed & quadrupedes.

νέον τείχος.) Nouus murus. Locus est Aeolidis, cuius ciues Neotichitæ: ut & *χωλὸν τείχος*, id est Claudius murus, in Caria, cuius incolæ Cholotichitæ dicuntur.

νέοπαλτος.) Nuper ditatus, sicut Latini Nouum hominem dicunt.

νέορτον.) Quid uerò, Laii filii, denuo extitit noui?

νέος ἐστὶ, καὶ ὄψις.) Iuuenis est, & pernix: id est, indoctus & temerarius. Plato in Gorgia.

νέοπιον.) Aristophanes: Perdix fiat patris pullus. Pisias filius similis uult fieri patri. Fuit autem Pisias proditor. Alio loco: Tres bestiae impudentes, Pisias, Ophyon, Dityrephe.

νέοπιον.) Luteum oui dictum fuisse, testatur & Chrysippus in libro de Oraculis. ait enim, quendam in somnis oua de lecto suo conspiciatū pendere, percōtatum esse cōiectorem, qui dixerit: Si foderis, inuenies inxta locum illud thesaurum. Qui cum uasculum, in quo argentum esset & aurum, reperisset: aliquid argenti attulisse uati. illum uerò dixisse: De uitello uerò nihil ne mihi das?

νέοπιον.) Equidem noui totis octo diebus consumptum ab eo esse domesticæ gallinæ pullum non magnum.

νεοφρών.) Neophon, siue Neophon, Sicyonius tragicus: cuius, Medea Euripidis, esse aiunt. Primus induxit pedagogos, & seruorum tormenta. Edidit tragœdias 120. Post familiaris fuit Alexandro

dro Macedoni: & quia Callisthenis philosophi amicus erat, unâ cū illo per cruciatum est interfectus.

νεοχάρων (G.) Sophocles: Vestigia ipsius nuper impressa. Nam cum nuper impressa sunt uestigia ferarum, facilius uenatores sequuntur, priusquam à uento odor aboleatur.

νεοχμὸς.) Cum non præstò essent qui magistratus possēt gerere: multa in Republica sunt nouata.

νεοχμῶν.) Nulla uetera instituta conseruanda sibi putabat: sed omnia subinde nouare uolebat.

νεοχμῶσιν.) Cū bello occupati essent, nihil nouarunt.

νεών.) Neonem, dicit Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte, Philippi fuisse amicum.

νεώνητον.) Cum Cleon non esset genere Atheniensis: sed nuper ad Rempublicam accessisset: nouicium seu nuper emptum cum appellat. His ipsis uerbis etiā Athenienses perstringit: qui, cum germanis ciuibus, & optimè de Repub. meritis potius credere deberent: maiorem Cleoni honorē habuerint. Solemus enim seruis etiā magis credere, qui domi nostræ nati, unaq; educati sunt, quàm iis quos postea emimus.

νεώρεια.) Homo Bœotius blattā accensam in nauale cōiecerit: id est, cremabit nauale. Tiphe, quæ & silphe, animalculum est instar scarabæi: quo Bœotij putant, facula infixâ (*ὡς σκορῶσιν ἐμπυρῶσιν ὀδύμωσιν*) se quiduis incendere posse. Idē & per uulpes & testudines fiebat.

νεῶσι.) Neon, siue Neones, urbs Phocidis.

νεώσιγος.) Polycrates Samiorum tyrannus, ciuium suorum liberos & uxores in naualia coniecit: eo consilio, si isti exules fouerent, ut unâ cum naualibus illos cremaret.

νεῶπις.) αἰεὶ γεωργὸς ἐς νεῶπι πλάσιος. Semper agricola in alterum annū est diues.

νεωπρίζεν.) Thucydides: Diei cētus molestus erat: noctes uerò autumnales & frigida, illa mutatione novos morbos gignebant. Barbarus neque in fortunā, res nouare solitam, conferre culpam potuit: quasi iustum prælium aperto Marte commisisset.

νεώτρον.) Metuere se dicebat, ne inopinatum & nouum malū ingrueret.

νεπέτ (G.) Nepetus, urbs Italiae, unde Nepefinus.

νέππος.) Nepos, mōtis sine ags nomē.

νέρβος.) Nerua, Imperator Romanorum, euangelistam Ioannem ab relegatione Patmica reuocatum, Ephesum reduxit: quo tempore etiam Manichæorum dogma prodiit, ipso Manente aperte præeunte.

νέρων.) Nero Imperator Romanorum, principatu cōfirmato in impia facta incidit: & alienis rebus, indignis imperio, dedit operam, cithara ludens, tragœdiaz recitans, & saltans in theatris: atq; pietatis etiam odium adiunxit, primus diuini sermonis persecutor. Tandem & matrem & semetipsum sustulit.

νέρων.) Nero cum adhuc iuuenis esset, philosophis operam dabat, & de Christo quædam discebat. adhuc enim cum inter homines habitate putabat: sed cū à ludæis crucifixum esse intellexisset: indignè tulit, mandauit que ut uenirent sacerdotes Annas & Caiaphas, & ipse Pilatus, qui tunc præfectus erat, ferro uincti, & cum in Senatu consedisset, quæ de illo acta essent audiebat. Annas igitur & Caiaphas dicebant, se legibus obtemperantes, illū tradidisse, & læsæ maiestatis non esse reos. Prætozem enim potestate præditum, quæ uoluisset, egisse. Nero igitur indignatus, Pilatū in carcerem cōiecit: Annam uerò & Caiapham dimisit.

Tum Simon quoque Magus florebat. & cum Petrus & Simon, presente Nerone, inter se disputarent: educus est è carcere Pilatus. Hi tres cum astarent, Nero Simonem interrogat, Num tu es Christus? Ille uerò se esse ait. Deinde & Petrum, Num ipse esset Christus? Ille negat. me enim, inquit, astante in cœlum sublatu est. Tum Pilatū rogat, uter horum esset is, qui Christus diceretur? is uerò: Neuter, inquit, nam Petrus quidem discipulus eius fuit, & apud me pro discipulo eius delatus, cum eum nescire se diceret quis homo esset, dimissus. Simō uerò iste nequaquam mihi notus est, neque ullam habet cum illo similitudinē.

Nam hic quidem & Aegyptius est, & (*ἐμπληθής*) corpulentus, & densis capillis, & niger, omnino que ab illius forma alienus. Iratus igitur Imperator, Simoni quidem, quod mentitus esset, seq; Christum esse dixisset: Petro autē, qui negasset magistrum: eos è concilio eiecit. Pilato uerò caput amputauit, qui tantū hominem iniussu Imperatoris interficere nō dubitasset. Neronem aut dictum fuisse

V. dicitur hæc ad Tiberium pertinere.

Annas. Caiaphas. Pilatus.

Simon.

isse lutum sanguine maceratum, alibi est expositum.

νεσ(⊙.) Nesus centaurus, de quo Sophocles scribit: Deianira, inquit, ita ne se res habet? Nam opinari quidem licet: nondum uerò sum experta. Atqui factores est comprobanda. Nam tametsi tenere te putaueris: non tenebis, nisi periculum feceris.

νεσσων.) Nesson, urbs Thessaliae, & stagnum Nessonium.

νεστορ(⊙.) Post Manentem, & Paulum & Apollinarem, & Theodorum, prodiit Nestorius, ex Germanicea, urbe Syriae, sede Constantinopolitana positus: eque atque Paulus & Theodorus, maiores eius, uoce duarum in Christo naturarum stolidè abusus. Filius enim fuit Cilicis, Samosatani uerò nepos: proptereaque aduersus sanctam Deiparam bellum suscepit irreconciliabile: tertiusque defensor extitit Iudaicæ istius sectæ: quæ aliū esse apud sese Christum, & alium Deum uerbum, secundum patrium suum errorem, tradidit. Huic successit Eutyches. Hic Nestorius cum natura esset facundus: eruditus est habitus, cum reuera indoctus esset. Cū ueterum scripta interpretaretur, discere recusabat. Nam ob uolubilitatem linguæ tumens, nō admodum curabat ueteres, sed omnibus potiore se esse iudicabat.

Linguae uolubitas, pro eruditione. Arrogantia.

νεστωρ.) Nestor Larandensis, ex Lyeia, poeta, pater Pisandri poetae. Fuit sub Seuero Imperatore. Scripsit Iliadem, omisis quibusdam literis aut elementis. Eodemque modo, ut ille, Tryphiodorus scripsit Odysseam (λειπορθάματον, ἦτοι ἄσοι χειωτον.) In libro enim primo, qui Ascribitur: A non reperitur. & sic in singulis Rhapsodiis ea litera quæ illius numerum & ordinem exprimit, desideratur: ut in β, id est secundo, nullum est beta. & sic de reliquis. Scripsit etiam Metamorphoses, ut & Parthenius Nicenus, & alia.

o homines, nugis & ingenijs abundantes.

νεεή.) νεοις μὲν ἔργα βελῆς εἰς γεραιτέροις: Iuuenibus opera, consilia senibus.

νεῦροι μάχης ὁ πλῆτ(⊙.) Nerui belli diuitiæ. Pisides: Maximè cum uideret, etiam belli neruos, diuitias ad Barbaros confluxisse.

νεῦροι.) Neuri & Hippopodes, iidem & Neuritæ dicuntur, Sarmatiæ populus est: regio Neuris dicitur.

νεῦρον.) Neruus, ex eo dictus, quòd corpus per eū inclinatur: uel à natando, quòd nerui per totum corpus sint fusi.

νεσόμενοι.) Xenophon: Exuti, pugiones tenentes nudi, tanquā nataturi transire conabantur.

νεφέλη.) Nubes, fumosa terræ exhalatio.

νεφέλας ζάινεις.) Nebulas diuerberas uel pectis. De frustra laborantibus, & ea quæ fieri non possunt, conantibus. Verbum hoc ex eo fortasse sumptū est, quòd alter dixerat, Nubes extentas, uelleribus similes esse.

νεφελοκοκκυγία.) Nephelococcygia quasi Nebulicuculiam dicas, urbs apud Aristophanem in aere efficta, quam ille per iocum ab auibus esse conditā dicit.

νεφθαλίται.) Nephthalitæ, gens quæ Orientem tenuit, apud Iosephum.

νεφροί.) Renes, id est cogitationes. Nā inguinis appetitum renes excitant, unde cupiditatis cogitationes cientur.

νεφροί.) Renes corporis, per quos urina colatur.

νεῖκ(⊙.) Ille me uehementibus litibus & contentionibus exagitat.

νείλεως.) Nilei colonia deducta in Asiā (νεῖα δέ τι) celebratur.

νεῖν.) Arrianus: Expeditissimum quæq; & leuissima armatura indutum, & natan di peritissimum, data tessera enatare iubet. Quemadmodum aues uolare, nare pisces, & cerui currere natura possunt, neque doctore indigent*.

νήιον.) Neium, mons Ithacæ, qui & hyponeium.

νήια.) Neia, dicunt Sami extitisse bestias, quib. uociferantib. terra rumpebatur: quæ dictæ sint Neia, ut tradit Entæon.

νήϊτας.) Aelianus: Lacedæmonij bellis naualibus parum exercitati.

νενησμένα κρατὶ ἡ περσδία λύπας.) Vbi glomera tenueris, expecta molestias.

νηπενθές τ' ἀχολόντε, κακῶν τ' ἠλιθιῶν παύτων.) Helenæ potio & luctum sedas, & iracundiam reprimens, & malorum omnium obliuionem inducens.

νήπι(⊙.) Philippus Macedo multis interfectis, tandē uersum hunc adiecit:

Fatuus est, qui occiso patre filios relinquit, Immanè fortassis, hoc est. Præcipere enim uidetur, ut inimici internecone deleantur, ne infantibus quidem relictis. Hesiodus:

Stolidi ignorat quanto plus sit dimidiū toto. Fit enim interdum, ut qui plus appetit, etiam id quod habet amittat.

νηπιῖν.) Cum præcipuus seditionis autor fuerit: crimē illud impunè haud eua surum

furum esse. Non impunè luros eos iniurias sibi factas, esse dicebat.

νηπιου. Aristophanes in Nubibus: Faustus est, & scalis hisce non assuetus.

νηρεως. Nereus, Deus marinus.

νηριδες νυμφαι. Nereides nymphæ, numero sunt quinquaginta. Sophocles: Centipedum Nereidum pedissequam, uel asseclam.

νηρις. Neris, urbs Messeniæ.

νηριτον ορη. Neritum mons est & Neritum, quod Astoricum dicitur, locus Epiri, post Leucas dictus.

νησσα. Dissaules quidam Baben in matrimonio habuit, ex eaq; suscepit Proto- noen & Nessam.

νησιωπη. Nesiopè insula Lesbi, quæ Siptem portum efficere dicitur.

νησις. Ieiunium (uel aqua) amarum la- chrymis uersat mortale genus.

νητη. Nete, chorda musica, acutum edens sonum.

νηφاليا ξυλα. Sobria ligna, quæ neq; uitea sunt, neq; ficulna, neq; myrtea, sed ex thymo. Nam illa quidem οινόσπονδα dicuntur: quod accendantur, cum non aqua, sed uinum libatur. Et præcipua hæc materia est igniti sacrificij: unde etiã nomen accepisse dicunt thymum, uoce facta à sacrificiãdo, id est *πικρὸ τῶν θυσιῶν καὶ τῶν θυλῶν*. Sunt & quædam sacrificia, sine ulla libatione fortuitò in usum recepta. Eumenides dicuntur etiã εἰνοιοι, id est sobria, & ab ebrietate semper alienæ, ob diuinæ uindictæ uigilantiam.

νηφάλι. Θυσία. Sobriũ sacrificiũ. Apud Athenienses hoc sacrificium fiebat Mnemosynæ, Auroræ, Soli, Lunæ, Nymphis, & Veneri cœlesti, ut ait Polemon.

νηφάλιοι θυσιαι. Nephalia sacra, in quibus uinum non libatur, sed aqua mulsa.

νηφε. In causa est, quò minus opportunus sit insidiatoribus, dictum illud Epicharmi præclarum:

νηφε καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν: ἀρθεα πάντα τῶν φρεσῶν:

Sobrius esto & memento diffidere.

Nerui. n. atq; artus sapietia sunt, nō credere.

νιβα. Niba, fons quidam Thraciæ.

νιβις. Nibis, urbs Aegypti.

νιγρητες. Nigretes, gens Libyca.

νικαγορας. Nicagoras, filius Mnesij oratoris, Atheniensis sophista, fuit tempore Philippi Cæsaris. Scripsit uitas præstantium hominum, de Cleopatra in Troade, Legationem ad Philippum Romanorum imperatorem.

νικανδρ. Nicander, Xenophanis filius, Colophonius: aut, ut alij, Aetolus, idem & grammaticus & poeta, & medicus. Fuit temporibus Attali minoris, ultimi scilicet, eius qui Galatas uicit, quæ Romani euerterunt. Scripsit Theriaca, id est de uenenatis bestiis: Alexipharmaca, remedia contra uenena, Rustica. De (εταρξμένων) dissolutè uiuentibus libros quinque, Collectanea remediorũ: Prognostica uersibus senariis, translata ex Hippocratis prognosticis, De omnibus oraculis libros tres, & alia plurima uersibus heroicis.

νικανωρ. Nicanor Hermiæ filius, Alexandrinus grammaticus. Fuit sub Adriano Cæsare, quo tempore etiam Hermippus Berytius. Scripsit de punctis apud Homerum, & quod discrimen in sententiis inde existat? De punctis in uniuersum libros sex: & horum epitomẽ, librum unum. De punctis Callimachi, Comica, De statione nauium, De uoce ἀναξ, id est ò rex, & de puncto, & alia. Ob quod opus à quibusdam per derisum Stigmatias, id est, Notis compunctus uocabatur.

νικανωρ. Nicanor. Tres fuerunt Nicanores: unus filius Balacri, alter Parmenionis, tertius genere Stagirita, cuius etiam Hyperides meminit in oratione contra Demosthenem.

νικασια. Nicasia insulula, prope Naxum. νικα τὸν ἀγασονεμ. Vincit agasonem. In eum qui monitorem non audit, sed ultrò in exitium ruit.

νικαπορις. Nicaporis, urbs Syriæ, condita à Seleuco Nicatore.

νικαα. Nicæa, urbs Bithyniæ, quã præterfluit fluuius Pharnutis.

νικαια. Aeschines in oratione Falsæ legationis. Nicæa urbs est Locridis maritima, Bottiæorum colonia, eadem & Antigoniam dicta. Nomen factum est à Nice, Lyfimachi uxore. Est etiam Illyrica urbs Nicæa, & Indica, & Corsicæ insule, & Locrensis Epicnemidiorum, & iuxta Thermopylas, & in Thracia. Viri inde orti sunt multi, laudè digni. Gentile est Nicæus.

νικη ἀθλωα. Victrix Minerua, cuius simulacrũ sine alis, in dextra malũ punicũ, in sinistra galeã tenens, honoratũ fuisse ab Atheniensibus, significauit Heliodorus historicus in lib. I. de Arce.

νικητις. Nicetes. Heraclides Lycius sophista ait: Nicetes, purgatus ille ignorauit

Hermippus
Berytius.

Multa Nicæa.

rauit se spolia Pygmaeorum accommo-
dare Colosso.

νικηφόρον.) Nicephorium dictū fuisse
Constantiam, iuxta Edesam, tradunt.

νικίας.) Nicias, dux Atheniensis, Cithera insulam cepit: & de ipsa Sparta terrorem incussit Lacedaemoniis, ut praesidium in urbe collocarent. Pacem octo annorum confecit. Fuit enim pacis admodum studiosus, ut timidus propterea haberetur. Pax autem septimo anno rumpitur, cum illam Alcibiades uiolasset: cum quo ad bellum Siculum est profectus. Victus autem, & morbo renū affectus, scripsit ad Athenienses, ut aut exercitum, quem haberet, reuocarent, aut alium mitterent. Miserunt itaque alium, duce Demosthene, qui & ipse uictus est. Ac milites quidem fugerunt: duces autem in fuga uiui capti, & in uincula coniecti, à Siculis interfecti sunt.

νικίας κώμη.) Niciæ pagus, in Aegypto est: incola, Niciota.

Mortuus uis
uentū defen-
sor.

νικόλαος.) Nicolaus, è Myris Lyciæ urbe, acerrimus Christianorum & æmulator, & sacerdos Deo familiarissimus: nihil quidem scripsit, sed in somnis Imperatori Cōstantino apparuit. tres duces, à quibus inuocatus fuerat, ob calumniatorem quendam capitis cōdemnatos, liberauit. Atque alios etiam milites æquè ex morte eripuit: neque desistit in hūc usque diem, eos qui intercessionē eius experunt, ab omni necessitate liberare.

Nicolaus Damas-
cus Herodis Hist-
oricus

Historia
Augusti de
Licia

νικόλαος δαμασκηνός.) Nicolaus Damascenus, familiaris Herodis Iudæorū regis, & Augusti Cæsaris, philosophus Peripateticus, aut Platonicus. Scripsit historiam uniuersalem libris 80, & uitæ Cæsaris institutionem. Tanti autem eum faciebat Cæsar, ut placentas mellitas sibi missas, Nicolaos uocaret: idque in hunc usque diem permanet. Scripsit etiam de sua uita, & educatione. Hic Nicolaus Damascenus in reliquis disciplinis educatus, eò quod & pater eius illis maximè operam dedisset, posteaquam & opibus & gloria inde est auctus: magis etiam auxit illam, cuius inexplicabili quodam tenebatur amore: idque, cum non mediocri esset ingenio, & imberbis adhuc, in patria celebris, atque suorum equalium princeps haberetur. Nam & in arte Grammatica nemine fuit inferior, inque Poësi etiam excelluit, & ipse tragœdias & comœdias probatas faciebat. Idque studiū & eam facultatem unā cum ætate auxit.

Nicolaus prima
sui ætatis

Rhetoricæ etiam & Musicæ dedit operam, & contemplationi mathematicam, & Philosophiæ uniuersæ. Nam cum Aristotelis æmulator esset, & uarietatem doctrinæ uiri illius adamasset: subinde dixit, se omnibus disciplinis habere gratiam, quod & per liberales, & uitæ peruitiles essent. In primis autem, quod & adolescentiam & senectutem oblectent, & tedium adimant. Dicebat item, Musas quoque propterea plures à Theologis tradi: quod disciplinæ & magnam haberent uarietatem, & ad omnem uitæ usum essent accommodatæ. neque peritiam earum neque inscientiam similem esse sordidis artibus: sed contrā & ignorantiam harū ignominiosam esse mediocribus hominibus, & opificiorū scientiā. Neque uerò ulla disciplina ad questum, faciendamque pecuniam est usus: sed uniuersam eruditionem peregrinationi similem esse dixit. Nam ut in illa accidit peregrinantibus, & longum iter facientibus, ut alicubi diuertant atque pernoctent, alicubi prandeant, alicubi plures dies permancant, quædam uerò obiter spectent, reuersi autem in ædibus suis habitent: sic etiam per omnes disciplinas peruagantes, oportere in quibusdā diutius immorari, in quibusdā breuius, quasdam integras, quasdā ex parte, quarundam rudimenta tantum assumere: earumque utilitate retenta, in ueram patriam reuersos philosophari.

νικόλαος.) Nicolaus orator, discipulus Plutarchi & Procli: eius inquam Plutarchi, cui cognomen fuit Nestorij. Scripsit Progymnasmata, & declamationes. Floruit sub Leone Imperatore seniore, usque ad Zenonem & Anastasium.

νικόλαος.) Nicolaus, è Myris urbe Lyciæ, frater Dioscoridis grammatici (magistri equitum) & Hipparchi, & (consulis) Hypati patricij. Docuit & ipse Cōstantinopoli. Discipulus fuit Lacharis. Scripsit artem rhetoricam, & declamationes.

NICOMACHVS, Atheniensis tragicus, præter opinionem omnium, Euripidem & Theognidem uicit. Eius tragœdia est Oedipus.

νικόμαχος.) Nicomachus Alexandrinus, Troianæ regionis, tragicus. Scripsit tragœdias XI. ex quibus hæ sunt: Alexander siue Eriphyle, Gyriones, Aletides, Ilethya, Neoptolemus, Myfi, Oedipus, Persis seu Polyxena, Trilogia, Metecbanusa, Tyndareus seu Alcmaon, Teucer.

νικόμαχος.) Nicomachus Stagirita, philosophus, filius Aristotelis philosophi, discipulus Theophrasti, & (ut quidam tradunt) amasius. Scripsit de moribus libros 6, & de physica auditione patris sui.

νικόμαχος.) Nicomachus medicus, & ipse Stagirita, Machaonis filius, Aesculapii nepos: à quo genus duxit Nicomachus, pater Aristotelis philosophi, ipse etiam medicus: scripsit de medicina libros sex, & rerum naturalium unum.

νικόστρατος.) Nicostratus, Macedonum orator. Relatus est in numerum eorum, qui secundum à decem oratoribus locum tenuerunt, æqualis Aristidis & Dionis Chrysofomi. fuit enim sub Marco Antonino Imperatore. Scripsit Decamythiã, à numero decem fabularum. Imagines: polymythiã, id est multiplices fabulas: thalatturgos, & alia plurima, & encomia in Marcum & alios.

νικόστρατος.) Nicostratus, comicus. huius mentionem facit Athenæus, libro Diogenophistarum: & fabulas eius esse dicit, Pandarum siue Antyllum, quæ & Philetari esse uidetur, & Hierophanten, & Clinem, atque etiã Habram, & Hesiodum, & Diabolum, & Anterosam, & Hecaten, Magirum, Otim, Plutum, Syrum repulsum, Pseudo stigmatiam, & Tocisten (*ταῦτα ἐν παραθήκῃ εὐρον κείμενα*) hæc in margine annotata reperi. Prouerbiū: *ἐγὼ ποιήσω πάντα κτλ.* *νικόστρατον*, Ego omnia faciã ad exemplum Nicostrati. Hic præstantissimus actor comædiarum est habitus.

νικόφρων.) Nicophon, Theronis filius, Atheniensis comicus, æqualis Aristophanis comici. Ex fabulis eius sunt, Ab inferis reuersus, Veneris natalis, Pandora, Euchirogastores, Sirenes.

νικόχαρης.) Nicochares, Atheniensis comicus, æqualis Aristophanis. Fabulæ eius sunt, Amynone, Pelops, Galatea, Hercules sponsus, Hercules choragus, Cretenses, Lacones, Lemniæ, Centauri, Chirogastores.

νίκων.) Nicon pugil fuit, pugnis & luctu, & pancratio, & cursu, & alijs certaminibus. & Olympiis, & Nemeis in Isthmiis, & alibi uictor: accepit coronas, ut aiunt, mille quadringentas. Cum uerò è uiuis excessisset, quã accessit ad statuam eius, quasi uiueret, & flagellis eam cæcidit: in quem illa collapsa, hominem contumeliosum uicta est. Interfecti autem filij, cædis ream egerunt statuam. Thasij itaque eam in mare abiecerunt, secundum legem Draconis

Atheniensis, qui etiã inanima ob eandem factam in exiliū agit. Pythia uerò Thasios calamitate conflictantes, eam statuam restituere iussit. Qui cum dubitarent, quod pacto illa è mari extrahenda esset: piscatores retia cum laxassent, ut pisces caperent, eam extraxerunt. quam Thasij in pristinum locum restituerunt.

νικωνία.) Niconia, urbs in Ponto, ad ostia Istris.

νιν, ἄρην.) Sophocles: Tu de eo loqueris, non ego. Tu enim rem admittis, facta uerò dictant orationem. *τὰ ἔργα τὰς λόγους εὐρίσκειται.*

νιναια.) Ninæa, urbs Oenotriorum, in mediterraneis: ciuis, Ninæus, aut Ninæensis.

νινός.) Ninoc, urbs in Caria Aphrodisias, ædificata à Pelasgis Lelegibus: propterea etiam uocata est Lelegum urbs. Post autem, magna urbs: deinde à Nino, Ninoc. Gentile eius, Ninoetes.

νίνος.) Ninus, urbs Assyriorum, quam condidit Ninus, maritus Semiramidis, in (fortassis *Ἀσσυρία*, id est Assyria) Aturia. Gentile, Ninius. Vsum huius apud Herodotum habes, in loco de Niniis, quæ uocantur, portis.

νιρός.) Nireus, pulcher ille & formosus apud Homerum.

νισαία (Νισαία.) Nissæa, Megaridis nauale. Nissæa etiã uocabatur tota ipsa Megaris, à Niso Pandionis filio. Hellenicus: Nissæam cœpit, & Nisum Pandionis filium, & Megareum Onchestium: id est, ex Onchesto, Bœotia urbe.

νισαίον.) Nissæum, locus Persidis, ubi nascuntur equi celerrimi, qui Nissæi dicuntur. Alij dicunt, magnū campum esse Mediæ, cui nomen sit Nissæum. Equos magnos gignit campus ille.

νίσυρος.) Nisyros, insula una ex Cycladibus, quæ etiam Porphyris, à purpuris quæ in ea nascuntur, dicitur. Nomen ex eo factum tradunt, quòd maximam partem insulæ Co Polybotes gigas, percussa à Neptuno tridente, ex ira aduersus Iouem, secum traxerit. Ac Neptunum quidem tridente aduersus Iouem coniecto, eo ictu frustratum esse: sed magno illo insulæ fragmento gigantem obruisse, atque insulam inde factam. Videtur autem conficta esse fabula, ob uicinitatem Nisyri & Co, & ob paruitatem illius. Fert autem bonum uinum Nisyros.

νιτάριον, καὶ Βάτιον.) Nittarium & battium diminutiua sunt, quibus amatores

Statua Niconis è mari reducta.

Polybotes.
Iupiter.
Neptunus.

mulierculis blandiuntur. Symmachus Nittarum quendam fuisse dicit, ob molliciem perquam infamem.

νιφάτης.) Niphates, mons Armeniae, *πύργος περὶ μινώρειαν εὐσκόπελόν τε νιφάτιον:* Tauri extremitatem, & pulchris scopulis praeditum Niphatem.

νίφετ.) Quatuor sunt condensationes aquosae humiditatis in aere: supra terram quidem supernè, minus densa, nix: densior uerò, grando: in terra uerò minus densa, pruina: magis densa glacies. *νιφετός* uerò, id est nix quae minutatim defertur, non est condensatio: sed (*ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὴν ἀλλοίαν χροίαν*) qualitas illa magis est in colore diuerso, cum regio Scytharum crebrò niuib. tegatur: neque illi ullo modo possint sine gelida aeris constitutione uiuere. In tuam regina gratiam, quae talis sis, etiam niuosum frigus pomiferum est.

νίφεα.) ἔπεα νιφάδεωσιν εὐκρίτα, Verba niuib. similia.

νιφοσιβείς.) τὰ δριμύτα καὶ τὰ καρπερώτατα τιμαῖς ὑπεύκει. Et callidissima & robustissima quaeque honorib. cedunt. Nā niuosa hyems locum praebet frugiferae aestati.

NIPSA, urbs Thraciae, apud Herodotum.

νόαι.) Noae, urbs Siciliae: cuius ciuis, Noaeus.

νόημα.) Consilium quidem deae est, futurum uerò meum: id est, Dea quidem suscepit, ego uerò rapui. Sic enim demagogi captantes urbanitatem, dicebant, sua consilia Mineruae esse consilia.

νοητά.) Intellectilia, seu intelligibilia, ea quae non cernuntur, & omnino ea quae percipi sensibus nequeunt.

νοθεία.) Clandestina natiuitas, scortatio, & ea quae nothis ex patrimonio dantur. Neque uerò ultra mille drachmas iis dare licebat: ut tradunt Lysias, Isaeus, Aristophanes, Hyperides & Demosthenes, in actione contra Aristocratem.

νόθος.) Nothus. Diuinum quiddam est, & legitimum in natalibus hominum. Quo qui caret, nothus dicitur, quasi numine priuatus, uel à diuinitate alienus.

νομάδες.) Nomades gentes sunt Scythicae, quae dicuntur Hamaxophoreti & Hamaxobij. Inter uagabundos Scythas oberrat Strato: Aristophanes, de hominibus obturbantibus, & in eodem loco non permanentibus. Nam Scythae, ob intolerabile frigus hyemis, rebus suis in currus impositis, in aliam regionem se

conferunt. Qui uerò istuc currum non habet, infamis apud illos iudicatur. Ait igitur & hic (idque praemolestia) Laboramus morbo contrario, Sacae morbo. Sacas ille tragœdiarum fuit scriptor. Sic autem uocabatur, quod peregrinus esset. Idem Aristophanes: Ille quidem cum non sit ciuis, ui irrupit. Nos uerò tribu & genere honorati, ciues cum ciuib. arcete nemine, deuolamus ex patria ambobus pedibus (*ἀμφὸν ποδῶν, ἀπὸ τῆς πατρίδος*). Pennis hoc est, omnib. uiribus. *νομαντία.*) Numantia, urbs Hispaniae apud Iubam.

νόμβα.) Nomba urbs Iudaeae, apud Iosephum in Originibus.

νομάρχαι.) Nomarchae, magistratus locis certis distributi apud Aegyptios, sub Ptolemæo, qui successit Alexandro Philippi filio. *νόμοι* eius (quasi distributiones dicas) praefectura dicebantur.

νομάς.) Numa, Romanorum legislator. *νομιζόμενα.*) Receptum fuit, ut uictimae reliquas caperet sacerdos, coria & uetres.

νομισμα.) Aristophanes in Nubibus: Primum deos nullos esse iudicamus, quasi dicas, nullum apud nos nomisma est, quod Deus dicatur. Tenui nomismate utebatur Byzantini.

νομογράφοι.) Apud Romanos, trecentesimo primo anno ab urbe condita, abrogato consulum magistratu, Decemuiris Reipub. administratio commissa fuit: qui ad tempus Reipub. ex usu & commo. ciuium gubernantes, moderati uisi sunt, & digni imperio. hi enim leges & populares & Graecas in decem tabulas retulerunt. Altero uerò anno magistratus, cum tyrannicè grassari uiderentur: abrogatus est eis magistratus, cum Appius maximè multitudinem in odium Decemuiratus impulisset: qui Virginij cuiusdam uiri re bellica non obscuro, filiam uirginem uitare cogitasset, uehemèti amore puellae captus. Quam pater sua manu interfecit, impotentiam Appij ueritus, qui per uim puellam stuprare conaretur. Quo facinore uniuersus exercitus commotus, Decemuiros, abrogato magistratu delictorum poenas dare coegit.

νομοθέται.) Legumlatores, quondam Moses, deinde Christus.

νομοθέται.) Legumlatores apud Athenienses fuerunt, primus Dracon, alter Solon, & post illum * Thales, & post hunc Aeschylus.

νόμοι κισσαροδικῆι.) Apollo dicitur adhibita

hominibus
quas uiuerent,
eis fecitate,
suauita
Inde dicta
modi
aggeration
uidetur.
Praescrib
tua.
laue
cum humanit
omnibus
nunc uiuit,
excellerent: c
laudaban
patrie utilit
humanissim
uitam an
curam ma
rem augere.
munia fuer
ingenio fio
tam philo
parantur ad
claros uiros
potuit uirtut
omnium, t
ut omnino
neq; Agapiu
iudicio elo
uarius uerò r
in rebus ciu
etiam r
ordinis obse
Citharæ
modus, har
numerum
à Terpan
unus erat
regis
curus. Do
nomismate us
inflex
distributas
nomon dicit
habuit modos
lonicos.
Apostol
gem non au
distribim
rationem,
paratam.
Lex tri
literis, per
id enim
non po

bita lyra hominibus tulisse leges, secundum quas uiuerent, delinita in primis cātu insita eis feritate, quò facili⁹, propter numerorum suauitatem, mandata admitterent. Inde dictæ sunt leges citharæ dicæ, musici moduli, secundum quos canimus, exaggeratione quadam: ut & Aristoteli uidetur.

νομοθετῶν.) Præscribe mihi Domine leges & iura tua.

νόμος καὶ Ιανουάριος.) Nomus & Ianuarius, cum humanitate & iusticia ciuib⁹, ac potius omnibus etiam alijs hominibus, qui nunc uiuūt, & in Republica uersantur, excelleret: cū à ciuibus, tum à peregrinis laudabantur & amabantur.

Nam & patriæ utilissimi fuerunt: & erga hospites humanissimi. Sed tranquillam & ociosam uitam amplexi, rei familiaris facere iacturam malebant, quàm alienis opibus rem augere. Et hæc quidem illis communia fuerunt. Seorsim uerò Nomus ingeniosior fuit, & doctrinæ amantior, tam philosophicæ, quàm eius qua præparantur adolentes. Et inter omnes claros uiros omnium optimè iudicare potuit uirtutes & uitia, cū poematum omnium, tum aliorum scriptorum.

Et, ut omnino dicam, neq; Seuerianum, neq; Agapium philosophum crediderim iudicio eloquētiae tantū ualuisse. Ianuarius uerò rerum peritior, & prudentior in rebus ciuilibus erat fratre suo Nomo, atq; etiam modestior, & aliis in rebus ordinis obseruantior.

νόμος.) Citharæ accommodatus melodix modus, harmoniam habens certam, & numerum definitum. Septem autem à Terpandro usurpati fuerunt, quorum unus erat ὄρθιος, id est arduus seu altus: τετραδάδιος, id est quaternio: ὀξύς id est acutus. Dorientes autem nomon pro nomismate usurpant: & Romani uoce nonnihil inflexa, nummum dicunt. Attici distributas terræ partes, ut & Aegyptij, nomon dicunt, & ius scriptū. Darius habuit modos & Phrygios, & Lydios, & Ionicos.

νόμος.) Apostolus: Sub lege uolentes esse, legem non auditis. Legem bonam esse demonstrabimus, si eam definiamus rectam rationem, ad salutem utentium comparatam.

νόμος.) Lex tria significat. Nam alia absque literis, per creationē data est hominibus. id enim quod cerni in Deo ex creatione non potest, ipsis effectibus in-

tellectum perspicitur. Alio loco: Cum gentes quæ legem non habent, natura faciunt quæ legis sunt: hæc cum legē non habeant, sibi ipsæ sunt lex. Altera, lex scripta, per Moysen, eorum gratia qui legem uiolarant, donata. Et tertia, lex gratiæ. Nam lex spiritus uitæ, liberauit me à lege peccati & mortis.

νόμος.) Lex uerbum est, quod multa significat, & uariis uocibus declaratur.

νόμος, id est lex, distributio dicitur: ut quæ optimā uitæ rationem cōstituat & ordinet. Dicitur & μαρτυρία, id est testimonium, quòd testimonium contra peccantes dicat, pœnāq; transgressionis demonstrat. δικαίωμα, id est ius, quòd doceat iusta, & uetet iniusta, & rectè agētes iustos pronunciet. ἐντολή, id est mandatum, quòd quid agendum sit præcipiat, & instar heri iubeat. κέρματα, id est quod suffragia demonstret, ac doceat quibus eam obseruans bonis sit potiturus, & quib. transgressor pœnis sit afficiendus.

νόμος.) Lex, secundum Apostolum significat quatuor: Legem Dei, de qua ait, Delector lege Dei: * & eā quæ repugnat legi Dei: tertiam, de qua dicit, Lege mētis meæ: quartam, de qua ait, Lege quæ est in membris meis.

νόμος καὶ χώρα.) Lex & regio, quia quæ uis gens suis legibus utitur.

νομοφύλακες.) Nomophylaces, magistratus quidam Atheniensis sic dicebatur, differens à Thesmothetis, qui magistratus cogebant uti legibus.

νομοφυλακεία θύρα.) Nomophylacij inania, per quam condemnati educuntur ad supplicium.

νόνας.) Nonæ, dies sunt mensis, qui stantim calendæ sequuntur: siue circa primam nouilunij, alter scilicet dies mēsis. Nonas sequuntur Idus. A Nonis etiam Annona dici uidetur, quòd iis dieb. ea dari solebat.

νόμος.) Nōnus, Panopolita Aegypti⁹, eloquentissimus: qui uirginem Theologum, id est Ioannem euangelistam, uersibus heroicis interpretatus est.

νόσος.) Animaduertimus in morbis aestuare nos, aut frigere: non quòd sensitiui nerui aut eārnes caleant: sed quòd humores, sanguis & spiritus. Cum igitur sentiendi uis primò in carnibus & neruis sit: meritò partibus humidis, intemperie affectis, spiritu inquam & sanguine, quæ sentientibus partibus sunt uicinæ, tactu eas percipimus, ut & aerem ca-

Lex Mosai-
ca.
Lex gratia.

Distributio.

Testimoniū.

Ius.

Mandatum.

Iudicium.

Aestus
frigus
morbis.

lesactum aut frige factum. Etiam ipsas solidas partes febris corripere potest, cum non æquabiliter calefcunt, sed inæqualiter. Sunt enim quædam particulæ secundum naturam affectæ, quædam uerò contra naturam. Non accidit, ut ea quæ secundum naturam affecta sunt, percipiât ea, quæ contra naturam sunt affecta. Fieri enim nõ potest, ut æqualis sit temperies.

Febris he-
ctica.

Qui uerò hectica febriliter laborant, hoc est quorum solidæ partes febricitant, cum æqualis in eis sit intemperies, calorẽ suũ nullo modo sentiunt, eo quòd æquabilis sit calor in omnibus partibus, nec alia agat, alia patiatur.

νόστος.) Noctea, uilla Arcadię. Ephorus aut, cũ patriũ nomẽ faciat Nestanium, uideatur Nestanium eam sensisse dici.

Restitutio
nes exulum.

νόστος.) Constat nõ unum reperiri, sed multos, qui reditum scripserint. Poetæ etiam qui reditus celebrarunt, sequuntur Homerum, quantum possunt.

νόστος.) *νόστιμα* dicuntur dulcia, ob dulcedinem reditus in patriam. Neq; enim, Homero autore, sua cuiq; patria quicquam est dulcius, ἔδον γλυκίον ἢς πατρίδος αἴης. Est & *εὐνοστος*, id est Eunoctus, Deus quidam (ut aiunt) molaris (*Πιμύλιος*.)

Mulier.

νόστος.) Nubæ, gēs Libyæ, iuxta Nilum. *νόστος*.) Mulierem, rem esse dixit refertam sapientia.

Νυκέρη.) Nucerni, populus Italiæ, cuius & Polybius meminit: urbs ipsa Nuceria dicitur.

Νυκέρη.) Nuceria, urbs Tyrreniæ, quæ & Nacria dicitur.

Νυμπίος.) Numa Pompilius. Hunc Romani, quamuis peregrinum, post interregnum designarunt regem, illicq; omnem principatum ex Senatusconsulto dederunt. Hic ciuilia instituta primus præscripsit, & annum primus inuenit, & in duodecim menses Solis circuitum distribuit: cum ante eum temerè & prorsus imperitè apud Romanos ageretur. Tempora & lucos instituit: & pontifices & flamines sacerdotibus præfecit,

Leges & in
stituta Nu-
mæ.

Salij.

Vestales.

& Salios Vestalesq; uirgines ignis & aquæ curâ habere iussit, quæ in summo honore apud Romanos fuerunt, & per omnem ætatẽ uirginitatẽ seruarunt. Quòd si qua ex illis cũ uiro cõsuetudinem habuisset: uiua defodiebatur: eaq; de causa nõ uinguentis, non floribus, non ueste nisi alba, uti eis concessum fuit.

Νουβώνιον.) Nouilunium, id est mēsis ini-

tium. Nouilunio serui uendebantur, & duces designabantur apud Athenienses.

Νουμίνος.) Numenius Apamensis Syrus, philosophus Pythagoricus. Hic est, quæ Platonis sententiã coarguerit, tanquã ex Mosaicis scriptis, de Deo & ortu mundi surreptã. eaq; de causa dicit: Quid est Plato, nisi Moses Atticè loquens?

Νουμίνος.) Numenius orator, scripsit de Dictionis figuris, Hypotheses, Thucydidis & Demosthenis chriarum collectione, Consolationem ad Adrianum de Antinoo.

Νουμίνος.) Aristoteles mentem immortalem esse dicit.

Νουμίνος.) Polybius: Duces prudentia & audacia præditos esse oportet, quæ duæ res plurimum ualent in periculosis & dubiis actionibus.

Νουμίνος.) Videbatur prudenter administrare Rempublicam pro ratione illorum temporum.

Νουμίνος.) Mentem peregrinam: de iis qui suspectum aliquem habebant. Anaxagoras sophista, Mens cognominabatur, quòd materiam & mentem omnia custodire diceret.

Νουμίνος.) Mens omnium rerum in sese rationes (*λόγους*) habet. Sed eorum quæ ipsam antecedunt, ratione imaginis: quæ sequuntur, ratione exempli (*εἰκονικῶς, παραδειγματικῶς*.)

Νουμίνος.) *ἀρθεῖς νόον, γίνωσκε γλυκίον ἐξ ὄνου*.) Elato animo, statue peregrinam terram tibi incolendam esse. Pythagoras hominis animã in tres partes diuidi dixit, *νῦν, φρένας, καὶ θυμὸν*. Ac *νοῦν* quidem & *θυμὸν* esse & in cæteris animalibus, *φρένας* uerò tantum in homine. Esse autem principium animæ à corde usque ad cerebrum. Et partem eius quæ in corde sit, esse *θυμὸν*, iram: *φρένας* uerò & *νοῦν*, id est intelligentiã & mentem, in cerebro. Eorũ quæ intelliguntur, alia casu cognita sunt, alia similitudine, alia proportionem, alia transpositionem, alia compositionem, alia contrarietate. Ac casu quidem, *καὶ ἐπιπλοῦσιν* occurru sensibilia: similitudine uerò *κατ' ὁμοιότητα*, è uicino uel adiũcto aliquo: ut Socrates ex imagine. proportionem, *κατ' ἀναλογίαν αὐξήσεως ἢ μειώσεως*, per amplificationem, ut Tityus & Cyclops: per diminutionem, ut Pygmaeus, atque etiam cẽtrum terræ proportionem intellectum est, à * minoribus sphaeris. Transpositionem, *καὶ μεταθέσειν*, ut si oculi transferantur in pedus. Compositionem,

κτ' πώρην, ut Hippocentaurus: & contrarietate, κατ' ἐναντίωσιν, ut mors. Intelliguntur & transitione, κτ' μετάβασιν, quædam: ut dicta & locus. Physicè uerò intelligitur & esse aliquid, & bonū esse: & priuatione, κτ' σέρησιν: ueluti mancus.

τῶν ἔργων.) Mentis munus est, (ἀπλαῖς Ἰπποκάλειν τῶν πρᾶγμασι) considerare res simplici apprehensione, & præstantius quàm demonstratiōne: sicut sensus, si fortè hoc album, aut hanc figuram apprehenderit, cognitionem eius habet demonstratiōne præstantiorem. Non enim hæc indiget ratiocinatione. Mentis uerò actio illis contingit, quibus datum est ut ad summam puritatem & scientiã peruenirent: quicquid per purgatorias uirtutes sine imaginatione, & absq; sensu agere cōsueuerunt. Est enim mens mistiō animæ pfectissima. Ac (γίνεσθαι) existit mēs in intelligibilibus: ratio, ἡ Διάνοια, in ratiocinabilibus: opinio, in opinabilibus. Harum uerò facultatū primū locū obtinet mens, medium ratio, ultimū opinio.

Ac (ἡ Διάνοια προσωκείωται τῇ ἡμετέρῃ ψυχῇ) ratio familiaris est animæ nostræ: quoniam & ipse mediū locum in uniuersitate rerum obtinet: ac ratione subducitur anima nostra ad intelligibilium contemplationem, quæ est animæ perfectio. Nā cum familiaris & cognata sensibilibus sit anima nostra: non potest, propter assuetudinem sensuum, ad contemplationem intelligibilium, & materia carentiū sese rerum perducere: sed putat illa etiã corpora esse, & magnitudine prædita: & quæ de sensibilibus, eadem de illis etiã sibi fingit. Et Plato in Phædone: Hoc, inquit, est difficilimum eorum quæ in nobis sunt, quòd, cum ab occupationibus corporeis paululū uacui sumus, & contemplationi rerū diuinarū uacare uolumus: phantasia sese ingerens, tumultum nobis mouet, & facit, ut suspicemur corpus esse Deū, & magnitudine figuraque præditum: neque sinit nos sine corpore & figura de Deo cogitare. Proptereaquæ oportet animā, iter facientē ad suā perfectionē, primū agere secundū rationē, quæ est circa mediā rerū: ut sunt rationalia, & anima nostra, & contemplatio illius. Præterea etiam in mathematicis.

νῆς σὸς ἐνὶ κενταύροισι.) Centauris mens non inest. Prouerbiū dicitur de rebus quæ fieri non possunt, & de stolidis hominibus. Alio loco, Mens non inest pagis uestris (νοῦς σὸς ἐνὶ παῖς κώμαις ὑμῶν)

cū me desipere putatis. ego uerò de industria hæc stultè facio. (Horatius: Stulticiam simulare loco sapientia summa est.)
νῶε.) Noe patriarcha, dictus à natādo, seu nauigando.

νεωτέρια.) Natura segnior erat, quàm regni maiestas postulare.

νῶιν.) Aristophanes: Nihilò quidē maiorem, sed commodiorem dicebat nobis sententiam dicturum esse Tereum. Optimū nobis est fortissimè oppetere moriē. Maximè expedit nobis bouinū haurire sanguinem. Themistocles enim interit⁹ est optabilior. (nē Sophocles:

ἔμοι δὲ λῶσον αἶμα πάριον ποιεῖν.

νῶλα.) Nola, urbs Ausoniæ apud Heateum: cuius incolæ dicuntur Nolani. νῶμοντις.) Nomentum, urbs non procul à Roma, cuius ciues Nomentani.

νῶμων.) Sophocles: O' qui omnia iudicas Tiresia, & arcana, & cœlestia, & terrestria.

νῶνακρίνη.) Nonacrine dicit Callisto.

νῶνακρῆς.) Nonacris, urbs Arcadiæ, iuxta Elidem: cuius ciuis Nonacrita, seu Nonacriata, seu Nonacriensis.

νῶνυμῶ.) Nullus erit Lyricæ Sapphus obscurus Sol: id est, Sappho perpetuò celebrabitur.

νῶ πείθε.) Menti obtempera. Prouerbiū simile illi, Obtempera Deo: uel, Sequere Deum.

νῶνυμνα.) Nonymna, urbs Siciliæ, apud Philistum.

νῶροψ.) Splendidus. nam Etymologi à priuatione uisus deducūt. Obscurant enim, aiunt, uisum ualde splendida, & diffundūt. Itaque νῶροψ χαλκός, id est Norops æs dici, quod se aspici nō sinat. Epaphroditus autē, qui Noracum (Noricum) Pannoniæ urbem, cuius ciuis Noracius dicitur, uidit, in Pannonia ferrū nasci narrat: quod si acuat & poliat, fiat splendidissimū. Vnde νῶροπα χαλκόν, id est splendidū æs dici aiunt, tanquam Noracium.

νύκτα.) Calamitates sepe Scriptura uocat noctes, propterea quod in calamitatē incidunt, in tenebris degere soleant.

νύκταλ.) Diogenes Cynicus nō fuit noctis amans, & somnolentus.

νύκτεροι κύνες.) Nocturni canes. i. lupi.

νύκτι.) Qui noctu degit, tanquam interdium.

νύκτι θοῇ ἀπέλαντ.) Nocti celeri par. Homerus res formidolosas nocti comparat. Et alibi, ὅσθι ἦε νύκτι εἰσικῶς: Ibat ille nocti similis.

νυκτικέσσι.) Bubo genus auis, in solitudinib. degētis: quæ domus cultas fugiens, in desertis & destructis degit. Sic & passerulus, timida auicula, præ sollicitudine repellit somnum.

Historia deorum. νύμφαι.) Dionysius omnem deorum historiam libris tribus & triginta persecutus est.

νύμφαρον.) Nymphæum in Ponto est: & ut, Craterus nono decretorum ait, Atheniensibus pendebat talentum.

νύμφη.) Aelianus: Videbatur iratæ esse Nymphæ, ob penuriam aquarum.

νυμφεί.) ἡματι ὡς νυμφείος ἀνήτηρ λαμπύδι πασάς

τέτω πυρκαϊῆς ἐναλάμων ἔτυχες.

Quo die nuptialis thalamus facib. collucebat Eo die Vnalamon in incendium incidisti.

νύμφι.) Nymphius. Pisides: Etiã maximo fluuio superato, qui in Tigridē influens, Nymphij nomen amittit.

νυμφίς βίον.) Prouerbiū, uos quidem profectò sponsi uitam uiuitis, propterea quòd proci frondibus & fertis coronari soleant ad dies nuptiales.

νύμφις.) Nymphis, Xenagoræ filius, Heracleotes Ponticus, historicus. Scripsit de Alexandro & successoribus eius, eorūq; posteris, libros 24, de Heraclea libros 13. Continet aut̄ res gestas post Epigonos usq; ad euerfionem tyrannorum, & usq; ad tertium Ptolemæum.

νύ.) Aristophanes ad Aeschylū: Nunc omnes tibi sunt rudentes laxandi, & magnus animus sumendus, & cohortes feroces: uel collocandæ insidiæ ineuitabiles, quibus istum superes. Vir enim calidus est Euripides, qui uel è desperatissimis reb. ut euadat, rationes inuenit.

νύ.) Plato de Rep. lib. 8. Paulo antè, cū in hos sermones incidissemus nondū ista posueramus: nūc uerò sumus obliti.

Zenonis Citiet accessus ad philosophiam.

νύ εὐπλόγηκα, ὅτε νενάυγηκα.) Iam bene nauigauī, cū naufragiū feci. De ijs, quib. præter sp̄e aliquid feliciter euenit. Zeno enim Cittieus, relictis priorib. præceptoribus, Cratetis philosophi discipulus factus, hoc dixit naufragium perpeffus: Rectè sanè facit Fortuna, quæ nos ad philosophiam appulerit: eoq; dicto, se contulisse ad philosophiam fertur.

νύ εἰς χώραν ἤλθον.) Iam in regionē ueni. De ijs qui primū recusarunt uenire quò oportuit: postea uerò ultrò eò peruenerunt.

νύ ἤλθον εἰς χορὸν, νύ τ' ἐπαρδες.) Nūc ad chorū ueni ego, nunc tu pepedisti.

νύ πᾶς κίνδω ἐνθάδ' ἀέτη σφίαις, ὡς εἰ τοῖς ἐμοῖς φίλοις ἐστὶν ἀγὼν μέγιστος.) Nūc omne sapientiæ discrimen hic est patefactum: de qua meis amicis est certamē maximum.

νύ ὅσων ἄμνη.) Nunc est leguminum messis: De ijs qui tempestiue singula facere debent.

νύ σωθείω, ἢ ἡ μοι διδαγμα ἔτο ἔλαπαι χροῖα.) Nunc seruer, ut hoc documento mihi sit in posterum. Hoc de fabulae studinis, quæ cū ab aquila uolare didicisset, decidit, dictum est. (Terentius: Scio incolumen fore me posthac, nunc hoc si deuito malum.)

νύ ἔτ' ἐκεῖν ἡκει τὸ δάτιδ μίλ.) Nūc hoc illud uenit Datidis carmē. De gaudentibus. nam Datis satrapes, re bello benè gesta, Græcè loqui uolēs dixit: ἡδίστα καὶ εὐφραίνομαι καὶ χαίρομαι. id est: Delector, lator, & gaudeor. in quorū profremo barbarismus est.

νύξ.) Nox, est umbra terræ: non qualibet tamē, sed ea cuius Sol causa est, quādo est sub terra: quantū ad eotū hemisphæriū attinet, apud quos nox est: quæ admodū nō q̄ à qualibet uoluptate uincitur, in continens est, sed qui à quadam.

νύσηον.) Nyseium, mons Bacchi.

νύσια.) Nysia, genus saltationis. nam saltatio alia Berecynthiaca dicitur, alia Cretica alia Parica. Nysias igitur est Berecynthiaca. Nysia enim & Cnossi, diligenter colitur hæc saltatio. Saltationum alia sunt Bacchicæ, alia Corybanticæ, armata scilicet, quæ in armis fiunt. Nysia uerò sunt Bacchicæ, Cnosicæ autem Corybanticæ. Cnosus enim urbs Cretæ. In Creta autem à Corybantibus nutritus est iupiter.

INITIVM LITERAE Z.

Ζανθίεσσι.) Carnes rectè aslatæ sūt, cū mellis instar flauescunt.

Ζανθίος.) Mensis Aprilis, apud Macedones.

Ζανθίος.) Xanthius Bœotus fuit, qui in singulari certamine à Melantho Atheniense interfectus est.

XANTHVS, Candaulis Lydi filius, Sardianus historicus, fuit eo tempore, quo Sardes captæ sunt. Scripsit Lydiorum libros quatuor, in quorum secundo narrat primū, Gygem Lydorum regem mulieres castrasse, ut eis semper iuueniculis uteretur. Idem Xanthus refert, Alcimon quendam ijs in locis regnasse, religiosissimum & mansuetissimum hominem:

636
... sub eoq; fuit
... incedit iudis &
... ber. Qui cum
... totam Lydo
... uotisq; fa
... darentur Al
... id quod fa
... uis, feliciss
... Apud Soph
... cum Græcis
... manu.
...
... Sunt bis
... eam mu
... & Chilia
... Apud Th
... militū
... uel p
... Comici
... Athenæ
... & Purpur
... Didymi, id
... quinquero
... Miles.
... Lacedæ
... hospites.
... Lacedæ
... & cōmora
... per urbe
... ibi fuisset
...
... Cruentus
... hoc est, n
... Martis sunt
...
... Strenas ho
... Mercatus
... urban
...
... & Aristop
... primus Cor
... postea Iphic
... moniorum
... & Callicl
... Alienus
... & fac
... illud contu
...
... omnino est
... nolentes b
... Corinthios
... endiatios
... in multis bell
... nomin
... Ali
... lupi